

інформаційно-правової норми. Тобто такою стороною відносин втрачаються чи обмежуються можливості щодо пошуку, одержання, створення, використання, зберігання, поширення або захисту інформації у будь-який вільно обраний спосіб і не залежно від кордонів. Будь-яка з цих часток права на інформацію підпадаючи під вплив акту правозастосування судового або адміністративного органу та «випадаючи» з реального володарювання суб'єктом інформаційних відносин стає причиною втрачання цією стороною правовідносин повноти права на інформацію. Саме такі правові наслідки, на нашу думку, створюють умови для виокремлення інформаційно-правової відповідальності в самостійний різновид в системі видів юридичної відповідальності за сучасним станом наукових підходів до видів її класифікації.

Список бібліографічних посилань

1. Європейська конвенція про транскордонне телебачення : від 05.05.1989. *Відомості Верховної Ради України*. 2009. № 15. Ст. 203.
2. Про телебачення і радіомовлення : закон України від 21.12.1993 № 3759-XI. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. Ст. 43.
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 січня 2015 року «Про надзвичайні заходи протидії російській загрозі та проявам тероризму, підтримуваним Російською Федерацією» : указ Президента України від 14.02.2015 № 85/2015 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/2015> (дата звернення: 01.04.2019).
4. Про надзвичайні заходи протидії російській загрозі та проявам тероризму, підтримуваним Російською Федерацією : рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25.01.2015 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001525-15> (дата звернення: 01.04.2019).
5. Звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2015 р. // Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення : офіц. сайт. URL: <https://www.nrada.gov.ua/wp-content/uploads/2017/03/Zvit-Natsrady-za-2015-rik.pdf> (дата звернення: 01.04.2019).
6. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» : указ Президента України від 15.05.2017 № 133/2017 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/133/2017> (дата звернення: 01.04.2019).
7. Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) : рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28.04.2017 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0004525-17> (дата звернення: 01.04.2019).
8. Про санкції : закон України від 14.08.2014 № 1644-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 40. Ст. 2018.
9. Про телекомунікації : закон України від 18.11.2003 № 1280-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12. Ст. 155.

Одержано 05.04.2019

УДК 340.113

Ігор Митрофанович ПОГРІБНИЙ,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри загальноправових дисциплін факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0588-9550>

ПРАВОПОРЯДОК: ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗУМІННЯ ТА СУТНОСТІ

В нинішніх умовах в правовій сфері українського суспільства склалася надзвичайно тривожна ситуація, яка характеризується тенденцією до зниження «якості правового життя» суспільства. Це і зростання загальної кількості правопорушень, розширення тіньових квазіправових практик, збільшення латентних злочинів і правопорушень, а відтак – у очевидному зниженні правової захищеності окремої особи і суспільства в цілому.

У нових формах проявляється зловживання правом, найбільш небезпечним проявом якого є рейдерство, до якого залучаються представники правосуддя і управлінського апарату.

Осягнення причин і витоків названих явищ в умовах, які отримали назву «епохи постмодерну», забезпечення дієвого впливу науки і юридичної практики на формування «постмодерного» правопорядку складає важливу і непросту, і надзвичайно важливу функцію теоретичної і практичної юриспруденції [1, с. 63].

Стан справ у вітчизняному правознавстві характерний послідовним розширенням предметної сфери юриспруденції, формування нових правових інститутів і галузей, комплексних галузей права вимагає підвищеної уваги з боку науковців.

Зважаючи на цю об'єктивну тенденцію, все ж потребують подальшого осмислення і вже досить сталі для теоретичної науки правові явища і феномени.

В умовах докорінного реформування судової системи, створення Національної поліції України знов вкрай нагальними стають проблеми правопорядку і законності.

Обсяги даної праці дозволяють окреслити лише окремі аспекти юридичної природи і визначення такого феномену як правопорядок.

Вихідним постулатом у контексті зазначеного питання може бути розуміння правопорядку як стану фактичної впорядкованості врегульованих нормами права суспільних відносин, який є результатом впровадження в життя режиму законності [2, с. 375].

Доцільно і конструктивно всі моменти, що стосуються правопорядку розглядати в межах механізму правового регулювання в цілому.

Якщо всю систему юридичних норм прийняти за первинний статичний фундамент у структурі механізму правового регулювання, правові відносини розглядати в якості глобальної форми переведення юридичних моделей у взаємно правомірну, соціально корисну поведінку суб'єктів права, тобто фактичну упорядкованість поведінки людей в суспільстві, тобто по суті мова йде про правопорядок, який у даному контексті виступає як ціль і кінцева мета усього механізму правового регулювання, результатом існування права як особливого соціального феномену.

Правопорядок має яскраво виражену соціально-правову природу, яка визначається свідомою вольовою діяльністю людини, що набуває за допомогою регулюючого впливу юридичних норм, актів застосування права, інших спеціально-юридичних засобів рис впорядкованості та характеризується правомірною поведінкою учасників суспільних відносин.

Важливо, що юридичні норми та інші регулятори поведінки особи самі по собі не забезпечують наявності правопорядку у суспільстві. Виключно належне використання особами своїх суб'єктивних прав, виконання юридичних обов'язків, а також свідоме дотримання заборон, що передбачені нормативними приписами, будуть ефективно впливати на стан правопорядку в суспільстві.

Відповідно до ч. 1 ст. 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно дотримуватися Конституції України та Законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей. Стаття 66 та 67 Конституції України закликають не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині, сплачувати податки і збори [3, с. 353]. Одночасно, ч. 1 ст. 19 Конституції України передбачає, що правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити, що не передбачено законодавством [3, с.344].

Тлумачення наведених положень свідчить про те, що законослухняна соціально-корисна поведінка людей у суспільстві, їх свідоме і відповідальне ставлення до використання своїх прав і свобод, виконання обов'язків та дотримання заборон буде головною запорукою стабільного стану правопорядку у суспільстві і державі. Тобто, основний «тягар» підтримки належного стану правопорядку все ж залежить від пересічних громадян.

Держава, її органи, посадові особи, органи місцевого самоврядування, діючи лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України (ч. 2 ст. 19 Конституції України) забезпечують атмосферу законності в суспільстві і державі, створюючи режим найбільш сприятливих умов для здійснення громадянами своїх прав і свобод [3, с. 344]. Більш того, в ч. 2 ст. 3 Конституції України проголошено, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість держави [3, с.342].

Список бібліографічних посилань

1. Крижанівський А. Ф. *Методологія дослідження правопорядку в епоху Постмодерну. Актуальні проблеми держави і права*. 2007. Вип. 36. С. 58–64.
2. *Теорія держави і права : підручник* / О. М. Бандурка, М. Ю. Бурдін, О. М. Головка та ін. Харків : Майдан, 2018. 452 с.
3. *Конституція України // Історія держави і права України : практикум* / М. Ю. Бурдін, О. А. Гавриленко, І. Д. Коцан та ін. ; за ред. М. Ю. Бурдіна. Харків : ФОП Бровін О. В., 2017. 444 с.

Одержано 27.03.2019